

Előfizetési árak :

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kurezaparti-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
tési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KOZLÖNY.

Hirdetések árát

valamint nyilt-teri közlemé-
nyeket kiadó-hivatalunk mé-
ret szerint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók :
nyomdánkban, Stark N. és
Untermyller E. könyvk.-ben
számonként 5 krért.
Kéziratok vissza tartatnak.

Megjelenik hetenként háromszor :

vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Szerkesztésért felelős :

SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető :

a kiadó-hivatalban és lapkihordóink utján
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Segítséget a népnek!

Hiába adnak a buzáért 11—12 forintot, az ajtón kopogtat az inség! A 6 forintos buzaárak nem is oly régen letűnt korszakában csak mintegy mesebeli Eldorádóról álmodoztak a magyar gazdák arról az időről, a mikor emelkedni fog a buza ára, mint régen volt, 8 frtra, 10 frtra, 12 frtra. Most a közös vámterület s a közösügyes vámpolitika daczára 12 frtnál magasabba emelkedett a buza ára, a buza termő nagy magyar Alföld mégis inkább a szomorúságnak, mint a vitalomnak tanyája.

Azt hihettük, hogyha valamikor 12 frtot ér el a buza ára, a nyitrai földektől a Bácskáiig, a Bánságig, hegyen-völgyön lakodalom lesz. Szó sincs róla! A 12 forintos buzát termő földeken nem a vig örömdal szól, hanem az éhínség kísértetének rémes sutlogása hallatszik.

Igaz, hogy nagy ára van a buzának, de mit ér az, ha nincs buza. A cséplések szerint az aratás eredménye még rosszabb, mintsem gondolni lehetett volna. A mikor egyszer végre a világ rossz gabonatermése következtében hatalmasan felszökken az ára a magyar buzának, akkor se a magyar termelő gazda látja annak hasznát, hanem a kereskedelmi üzérkedés.

Nagy ára van a magyar buzának s a magyar gazdának még sincs pénze. Pedig itt az ősz, amikor a gazdának fizetni kell. Fizetni kell a mult aratás óta felgyülemlett adósságot, fizetni kell a buza termő földjére az alacsony buzaárak években betáblázott jelzálogolcsón törlesztését. De nemcsak a mult mulasztásait kell pótolni, de bevásárlásokat kell tenni a télre. Gondoskodni kell a téli élelemről és ruházkodásról maga és családja számára. Gondoskodni kell a gyermekek iskoláztatásáról és így tovább. Fizetni kell az adót.

De ha már a gazdának nincs pénze s az nem fog bevásárolni, nem lesz pénze a magyar iparosnak s a magyar kereskedőnek sem.

Az inség kísértete tehát nemcsak a magyar gazda ajtaján kopogtat, hanem az iparos és a kereskedő ajtaján is.

És nemcsak az Alföldet érinti ez a dolog. A veszedelem határozottan országos jellegű, mert nemcsak hogy nincs buza, hanem rothad a burgonya is; ami a felső megyékben inséget jelent. És hogyha nincs pénze a birtokos gazdának, nem kereshet tőle a nap-számos ember sem. Az országos inség bekövetkeztetésének nagyon komoly jelenségeivel állunk szemben.

De hát a társadalmi életnek álladalmi szervezetében élünk. Nemcsak azért a d o-

zunk, hogy a fekete-sárga generálisok 16-dik lovának is legyen brakja, hanem azért, hogy ilyen nagy veszedelem idején, mint a minő fenyegető a országos inség, az állam kormányzata teljesítse kötelességét az egyesek érdekében.

Segítséget a népnek! Ez legyen az állam élén állóknak legfontosabb, legsürgősebb jel-szava. Nem alamizna-kenyeret, hanem vető-magot, olcsó kölcsönt, adóleengedést a gazdákknak és kenyerszerző munkát a munkásoknak!

Békésvármegye háziiparral akarja foglalkoztatni a kenyér nélkül szükségkód munkásokokat s arra kéri az államot, hogy a házi ipari uton előállítható cikkek közül, a minők szövött anyagok, kosár- és gyékényfonó munkák stb., az állam szükségletét a tél folyamán a vármegye munkásaitól szerezzze be.

Okos eszme, de a háziipar fejlesztésére már előbb kellett volna gondolni. Egyáltalában, ha máskor nem, most ilyen alkalomkor láthatnák be, hogy hazánk életszükséglete a kizárólagos földművelő államból atalakulni iparos állammá is. Ha önálló vámterülettel védett iparos állam is volnánk, a rossz termés nem sújthatna le egész országgrészeket.

A háziipari foglalkoztatás azonban még nem lesz elegendő az országos inség enyhítésére.

Köz munkákat kérünk. Építsenek ez egyszer közutakat, vasutakat s végezzenek viz-szabályozásokat ne csak a gazdag vállalkozók s a kormánypárti képviselők kedvéért, hanem azért is, hogy kenyert adjanak a népnek. Évtizedes mulasztások várnak pótlásra. Az utépítésekkel százezreket lehetne foglalkoztatni. Dolog van elég, munkát a népnek, ha nem is ad érte sápot!

Ezzel segítenek mindegyik társadalmi osztályon. Mert ha a munkásnép keresethez jut, a gazdaközönség nem lesz kénytelen köz-költségen inségeseket tartani; a kereskedő és iparososztály pedig pénzt keres a pénzes munkásoktól. Tehát ne mindig a németet hízalja a tisztelt kormány, hanem gondoljon már egyszer arra a szerencsétlen népre is, amely súlyos adókat fizet pénzben és vérben azért a cifra nyomorúságért, amit magyar államéletnek neveznek.

Horváth Gyula emlékére.

— Városi közgyűlés. —

Szeptember 6 án szép számmal és ünnepélyes hangulatban gyűltek össze a városatyák, hogy lerójják a kegyelet adóját a város egyetlen diszpolgáranak, Horváth Gyulának emléke iránt.

Az ünnepélyes közgyűlésen megjelentek: a gyászoló család részéről örv. Horváth Gyuláné született Splényi Berta baróné, továbbá fia Horváth Károly és Horváth Tamás, a Magyar Hirlap és az

Otthon írók és hírlapírók köre képviselőjében pedig Fenyő Sándor, a Magyar Hirlap felelős szerkesztője.

Horváth Gyulának a közgyűlési teremben lévő arcképét a város díszes koszorúja ékesítette. A tanácskozási asztalt fekete posztó borította. Hat városi rendőr és hat városi hajdu diszörséget képezett. A budapesti vendégek számára az elnöki székek szemben volt egy széksor fölállítva. A hallgatóság között számos növendég is foglalt helyet.

Lakos Imre dr. polgármester az ünnepélyes közgyűlést meghatóan szép beszéddel nyitotta meg, melyet állva mondott el, s a közgyűlési tagok és vendégek szintén állva hallgattak végig. E beszéd így hangzott:

Tisztelt közgyűlés!

Nagyrabecsült vendégeink!

A gyász nevében üdvözlöm önöket.

Fejemet lehajtva, borulatos kedéllyel nyitom meg a mai közgyűlést, mely hivatva van egy nemes géniusznak az elismerés és kegyelet pálmáját oda adni.

A gyász sötét éjjelére a hitnek fény-sugara bevilágít, s mind a kettőből részt követel Szentés város közönsége.

Annyira meg vagyok hatva, uraim, hogy gondolatot nem is találok és ez szívem foggyatékossága. Azonban mégis van egy eszmém.

A szeretet hangja az, amely fölszáll a megdicsőülthöz, akinek itt ma mi a tisztelet és hála köteles adóját lerójjuk.

A szív egy nemes gyűjtőlencse, és mi ezzel a lencsével felfogtuk Horváth Gyula életében a tőle jött sugarakat. S amit a szív befogadott, ma azzal tekintünk be abba a bezárt könyvbe, amelybe többé nem írunk, de amelyből mi olvasni tudunk. És hogy olvasni tudunk, azt megmutatja mai közgyűlésünk.

Ezzel a mai közgyűlést ezennel megnyitottam nyilvánítom.

A megnyitó beszéd elhangzása után helyet foglalt a közönség; s a csend helyre álltával dr. Lakos Imre polgármester fölkerde Sima Ferenc országgyűlési képviselőt emlékbeszédének elmondására. Mre Sima Ferenc a következő beszédet mondta:

Mélyen tisztelt gyász-tűz közgyűlés! Hála vagyok a polgármester ur iránt, hogy ezen közgyűlésben, — amelyet azért hívott, össze, hogy Horváth Gyula emlékeztetésnek Szentés város részvéte nevében néhány pillanatot szenteljünk e helyen, — nekem alkalmat nyújtott arra, hogy az elhunytak érdemeit méltassam.

Méltatni — mélyen tisztelt gyász-tűz közgyűlés — Horváth Gyula érdemeit Szentés városban: vajjon van-e hivatva bárki is? Mert hiszen az ő érdemei érzénel állandóbb emlékként maradtak itt fenn közöttünk, mindnyájunk emlékében és lelkében, tehát nem az ő érdemeinek méltatása az, ami bennünket összehozott, hanem a lélek nemesebb indulatának magasztos megnyilatkozása: a kegyelet és a hála érzete.

Szentés város tanácskozási termében mi gyászosok, egykor így ültünk együtt, aggódva, szinte kétségbeesve a város jövő sorsa felett amikor az árvíz-vész fenyegetett pusztulással bennünket, reménytelenül, bizalom

nélkül az iránt, hogy vajjon ezt a várost melyet őseink itt leraktak s megépítettek, a fenyegető vészről meg tudjuk-e menteni? Tanácstalanul állottunk, pedig a városnak ősei tapasztalatukkal, ifjai ésszel, tudással seregeltek egybe, hogy a város megmentése érdekében összes tudásukat, munkásságukat, reményüket és bizalmukat a védelem harczába vigyék.

Akkor jelent meg közöttünk idegenből egy férfi, akit a kormány biztosként küldött ide, hogy a város közönségének élére állva, a város közönségét összefogva lelkesítve, a kormány támogatása mellett a városunk feje fölött viharzott veszélyt elhárítsa.

Kétségünk és aggályunk az ő megjelenésével nem szűnt, reményünk nem fokozódott, s bár ő lelkesített bennünket, mégis csüggedt szárnyakkal ült lelkünkön a bizalmatlanság, mert nem hittük azt, hogy a tornyosuló veszélytől meg lehessen menteni városunkat. Különösnek tűnt fel előttünk, hogy Erdély bércei közül küld egy férfit ide a kormány, aki vízvész lakta vidéken nem élt, tehát azokat a viszonyokat, melyeknek alapos ismerete szükséges ahhoz, hogy minden tudás és minden rendelkezésre álló hatalom mellett is sikert érhesen el valaki, nem ismeri. Ő ezekkel nem rendelkezhetett s így természetes, ha vajmi keveset bízunk benne, hogy a legjobb akarat mellett is Horváth Gyula legyen Szentest megmentője.

És ez a férfi, aki ma már csak néhai, aki akkor még fiatalon jött közénk, s akit a végtér férfi korának delén szakított ki embertársai közül, bámulatraméltó tevékenységét, rendkívüli buzgalmat, emberfeletti kitarást s a védelemben meglepő ismeretel tanúsítva, mindnyájunk lelkében fokozta az erőt, bizalmat és a lelkesedést, hogy vele egygyé forrva sikerül a város feje felül a vést eltávolítani azt a vést, mely azokban az időben a szomszédvárosok nagy részét romba döntötte és népét koldusbotra juttatta.

Én mindig bizonyos csodálattal voltam Szentest város népének szívós, rendíthetetlen kitartása iránt, mindig úgy néztem ezt a népet ezen a darab földön, amely a legnagyobb vész között is sziklaként megállja a helyét és segítség nélkül is megmenteni, fentartja magát; de akkor, — mélyen tisztelt gyász-ülő közgyűlés — azokban a nehéz időkben, mikor Horváth Gyula először jelent meg közöttünk, hogy el nem söpört bennünket a vész: hitem szerint az ő határtalan kitartásának, bámulatos tevékenységének s az őt jellemző azon csodálatos egyéni várszának lehet tulajdonítani, melylyel ő maga köré csoportosítva, Szentest város harmincezer lakosából a vést tartamára egy emberc birt teremteni. Ez az egy ő volt, mert benne felolvadt mindnyájunk egyénisége, lelkesültsége, kitartása és ereje. Ezzel ment ő a harczba és ezért sikerült neki Szentest megmentőjévé lenni!

Ha Horváth Gyula semmi egyébét nem tesz, minthogy átél velünk két hónapi küzdelmet és részt vesz velünk a mentés nagy munkájában: már akkor ő ennek a városnak a népét örök hálára kötelezte. Annakra, hogy míg lesz ebben a városban nép és ebben a népben hálás, nemes szív, az igazi érdem elismerése iránt fogékony lélek: Horváth Gyula emlékeztetőnek nem szabad elhaivá nyulnia soha!

— De — mélyen tisztelt gyász-ülő közönség — Horváth Gyula nemcsak a veszélytől mentette meg a város közönségét, hanem mikor a vész elmúlt, ideáltt ennek a népnek élére és kezébe vette a szinte emberfeletti munkát, hogy a jövőre behálható veszedelmekkel szemben is biztosítsa a várost. Mindnyájunk tudjuk, hogy itt az érdekelttség, Békéstől Apátfalváiig számos községet foglalva magában, különböző irányú érdekekkel, eltérő felfogással és érzeléssel volt darabokra tépve. Horváth Gyula az egyéni érdekekkel nem számolva, népszerűséggel nem törődve, a

közös érdek szemeltartásával birt egyesíteni bennünket. Szinte emberfeletti eredménynek lehet mondani azt, hogy kétszázharmincz kilométernyi vonal által érintett nagy vidék közönségét nem hatalmi szóval, hanem meggyőzéssel, kapacitálással birt egy táborba vonni. Bár teljhatalommal rendelkezett s tehetett amit akart: mindig a közönség véleményének meghallgatása után, a közönség hozzájárulásával cselekedett, teremtett és alkotott mindent.

Tehát ő a kormány által ráruházott korlátlan hatalmat kormánybiztoságának egész idejében alkotmányos érzés és felfogás érvényesítésével gyakorolta, mindig előkelő, páratlan tapintattal.

Szeme előtt egész működésének vonalán, mindig az igazi közérdek lebegett; óriási alkotásában a közjó rovására magánérdek soha nem érvényesülhetett. Fényesen igazolta ezt az, hogy kormánybiztosága után 10 év múlva már az azelőtt szerteüzött érdekelttségben mind nagyobb és állandóbb az egyetértés s így Horváth Gyula halálát méltán gyászolhatná éppen oly fájdalommal az érdekelttség bármely része, mint Szentest városa.

Hogy mégis nálunk nagyobb a részvét s mélyebbre nyul lelkünkben a kegyelet érzete, ennek magyarázata nem pusztán abban van, hogy Szentest rendszerint hálásabb szokott lenni majd minden másnépél a világon, hanem abban is, hogy nekünk érzünknek kellett, mert az elhunyt nagy férfi minden alkalommal éreztette velünk, hogy bennünket az érdekelttség keblében legjobban szeretett. Legszívesebben volt közöttünk, szinte lángolt a lelkesültségtől, ha Szentest városáról beszélt, bennünket gazdag tanácsaival támogatva biztathatott, hogy mi a kötelességünk és mit kell tennünk a város fejlődése és felvirágozása érdekében.

Tehát nem az anyagi előnynek nyújtása, hanem mindentűt készséggel hirtetelt szeretete tette az érdekelttség egymással versenyző városai között Szentest irigyelték az ő kormánybiztosága alatt.

Mig századokra terjedő nagy munkáját végezte, mellette dolgoztam folyton, mellette fáradtam és virasztottam a tervelés és végrehajtás nagy feladatai közben s ha valaki, én ismertem gondolkodás módját legjobban.

Volt módom bepillantani különben is mindig nemesen nyílt lelkébe s így ha valaki tanúságot tehet tanu lehetékén, hogy mint szerette ő városunkat s mennyire boldog volt, ha érte fáradvá, a város fejlődését és előhaladását tapasztalhatta. Megsérték-e valakit Szentest város fiai közül, ha azt mondom, hogy bár ő nem született közöttünk s nem is volt feladatait meghalni mégis jobban szerette városunkat, mint bárki itt közülünk. S önzetlenül többet tett a városért, mint a városnak fiai mind, akik itt együtt vagyunk. Ha fájna valakinek e kijelentésem, az idő és a történelem Horváth Gyulával s emben Szentesten el fog némitani minden irigykedést és vetélkedést, mert amíg ma bárki a nagy érdekelttség szó gálatában népszerűségét és existenciájátolja előtérbe s csak ha ez megengedi, nyújt Szentestnek előnyt a többi városok előtt: Horváth Gyula sohasem félt a népszerűség kockázatától, nem tekintette egyéb érdekét, elutasította bárkinek kegyét s az elsőséget mindenkor Szentestnek biztosította.

De tisztelt gyász-ülő közgyűlés Horváth Gyula ami szemünkben a háladatosság örökös oltára maradvá akkor is, ha az ő kormánybiztosági nagy működésének bámulatos eredményeitől el birtánk is tekinteni, mert hiszen ő erejét közöttünk nem merítette ki kormánybiztosági feladatával, hanem mint Szentest városának polgára, nagy műveltségével, széles látókörével, gazdag tapasztalataival, nagyhatalmu befolyásával minden főösleges idejét és erejét arra szánta és használta, hogy e várost a kulturális haladás újára terelje és előbb-előbb vigye. Mindnyájunkban élt a vágy, hogy ez egy egész századon át

elhanyagolt várost, mely csak egy nagy falu képét mutatta, mikor Horváth Gyula itt először megjelent — az előhaladás útján emeljük, — de alig mozdult meg szavunkra egy kö; s ő közöttünk megjelent — buzdított, lelkesített, biztatott és erőt adott — s egyszerre minden irányban felemelte a haladás szemleme szárnyait, úgy hogy nincs városunkban nagyobb alkotás, melynek tanácsolója Horváth Gyula ne volna — az ő lelke ott van minden darab kővön, melyet az utóbbi éveken át Szentest város fejlődésére lelett. Közvilágítása, gimnáziuma, vasutunk létesítésében a legnagyobb tényező az ő tanácsa, támogatása és befolyása. De amily kimerülhetetlen volt lelke és jósa Szentest városa közérdekében, épp oly lankadatlan volt a város egyes polgárai érdekeinek előmozdításában, úgy hogy ha csak az egyesek javára és érdekében kifejtett tevékenységét tekintjük is, itt e városban egy egész sereg ember sorakozik hálájával Horváth Gyula emlékezte köré és hullatja a fájdalom őszinte könnyét az ő elvesztése felett. Az a kor, mélyen tisztelt gyász-ülő közgyűlés, melyet mi élünk, nem a háladat korszaka. A sivár, rideg anyagi érzés tultengésének korszakát éljük ma s ezen kor szellemének hatása alatt lehetnek is, sőt vannak is egyesek, kiknek hálával kell gondolni Horváth Gyulára s az ő emlékezte előtt, mint a polgármester megnyitó beszédében mondá „a kegyelet mély érzésével kellene meghajítani fejüket” s talán ezt nem teszik.

De ez a közönség amíg él, amíg egyik porczikája mozog, szíve megdobban, lelke a nemesebb érzelem lángolásának hatása alatt felérez: Horváth Gyula emléke iránt hálátlan nem lesz soha. Ő nekünk nem halt meg. Életének fényes példája, munkásságának gazdag alkotásai előttünk állanak örökké s az elismerés, a szeretet és a hála nevében Szentest városának lelke örökkön-örökké ott fog virrasztani az ő emlékezte felett. Polgárságunknak disse volt, ő volt közöttünk az első, de míg az enyészett Szentest város legutolsó polgárára nem teszi kezét, lesz hálás szív, mely nevének emlitésére feldobog és sirjára a megemlékezés koszoruját elviszi.

Síra csend hozott a teremben a beszéd alatt, s ez a templomi hangulat uralkodott a kedélyeken a beszéd után is hosszú percekig. A meghatottság némasága volt ez. Imádkoztunk és nem zavartuk egymás imádságát.

Aztán ismét a polgármester emelt szót. Szívóbi fakadt szavain átérzett az érzelem őszintesége. Rövid beszéde így hangzott:

Tisztelt közgyűlés!

Az imént elhangzott ékes beszéd után szükségtelen azon érzelmeket, melyek ez ünneplés pillanatban mindnyájunk keblét áthatják — hosszasan tolmácsolnom. De teszek egy fogadást, mely bizonyára őszhában áll a tisztelt közgyűlés kegyeletével. Fogadást teszek ugyanis — és ezt híven meg fogom tartani — hogy Szentest város közönsége nevében egy évig gyász hordok azért a kiváló férfiuért, akinek emlékét ünnepljük ma, s akinek elhunytával e város oly sokat veszített. (Általános, élénk helyeslés.)

Egyszersmind indítványozom Uraim, határozzák el Önök, hogy a mai gyászünnep örökítették meg jegyzőkönyvünkben, az elhunyt végtisztességétől elhangzott beszédekkel együtt.

Indítványozom továbbá, hogy a mai közgyűlésünk jegyzőkönyve közöltesség a gyászoló családdal, képviselőtestületünk minden egyes tagjával, a helybeli egyházakkal és a tanítókkal.

Ezen indítványt zugó helyeslés kísérte; amely ismétlődött, mikor Sima Ferenc azzal egészítette ki az indítványt hogy Horváth Gyula halálának minden évfordulóján a sírra koszorút tegyen a város.

Ezt is határozatképen enuncziálta a polgármester és már beakarta zárni a közgyűlést; azonban fölállott Balogh János. Az ő beszéde — ugy-

mond — nincs fölvéve az ünnepélyes közgyűlés programjába; de azért szót kér, hogy egy baráti kötelességet teljesítsen, melylyel Horváth Gyula emlékének tartozik. Egy írott bizonyítékát akarja átadni annak, hogy e város közönségén kívül más is kellően méltányolta amaz elévülhetlen érdemeket, melyeket Horváth Gyula e vidék megmentése által szerzett. — Még az 1882 ik év augusztus havában történt ugyanis, hogy Ordódy Pál, az akkori közlekedési miniszter, abban a perczen, midőn hivatalától megvált, megkapóan szép levélben jellemezte Horváth Gyula kormánybiztosi működését és egyáltalán köszönetét nyilvánította neki. E levelet — mely világot vet Ordódy Pálnak e vidék lakossága iránt táplált nagy jóindulatára is — Horváth a szőlőnek adta át, azzal a kikötéssel azonban, hogy az csak az ő — tudniillik Horváth Gyula — halála után hozható nyilvánosságra. Horváth Gyula — mindnyájunk fájdalomra — immár elköltözött az élők közül; a szülő tehát feljogosítva érzi magát arra, és egyszersmind kötelességet is vél teljesíteni azzal, hogy a megboldogult barátja által reá bízott becses levelet a városnak ezennel átadja. Kéri azt elhelyezni a városi levéltárban, hogy ebből is lássák a késő unokák, hogy mi volt nekünk Horváth Gyula.

Ezután fölolvasta Ordódy Pál levelét, amely így szól:

Budapest, augusztus 12. 1882.

Nagyságos Horváth Gyula urnak országgy. képviselő kormánybiztos

Szentesen.

Kedves Barátom!

Holnap közli a hivatalos lap fölmentésemet. Midőn hivatalomtól megválok, mindennek előtt neked kívánám megköszönni azon önfeláldozásig menő támogatást, melyben engem egész hivatalos pályámon folytonosan részesítettél.

Kinem mondhatom, mennyi hálával tartozom neked. A közlekedési minisztérium legkisebb munkálatai, a te neveddel vannak változatlan kapcsolatban.

Te vezetted a 81-iki nagy vízvédelmi munkálatokat s a Körös és Maros közti nagy vidék megmentését neked köszönheti csak. Te intézted azon óriási töltéscsúcsokat, melyeknek ma párja nincs Európában, s hogy mily erélylyel és kitartással működöttél, tanúsítja az, hogy azok — ugyszólván — 13 hónap alatt készen lesznek, mit senki, még csak reménytelen sem mert. Annyi pedig bizonyos, hogy nélkülöd még egyszer annyi idő alatt se készültek volna el.

Te kezted és egyengetted azon vidék vízvédelmi érdekeinek megindítását, mely a töltések által megkezdett munkálatot eredményezte. A közlekedési minisztériumnak akár az árvíz alatt, akár utána, bármennyi gondja is volt, egyre nézve meglehetően nyugodva, s ez az, hogy ott ahol te működöttél megtörtént minden, a mi emberileg lehető, hogy a siker biztosíttassék. E meggyőződést a kormánybiztoságod alatt lévő vidék is osztotta, mert, tapasztalta hogy te mindenütt ott vagy, ahol kell segíteni s mindenütt tudsz segíteni a hol baj van.

Ezen önzellen és sikeres támogatást kívánom neked, kedves barátom, lellem egész mélyéből megköszönni még mi előtt megváltam hivatalomtól s egyúttal kifejezni azon igaz hálát, mellyel akkor is, midőn a magán életbe visszalépek, irántad lekötvén leszek; mert támogatásodban nemcsak a hivatalos kötelességérzetnek, de a személyes barátság-nak is nagy része volt.

Fogadd kérlek szívesen őszinte köszönetemet, s tarts meg továbbá is mindenek felett becsült barátságodban. Mielőtt bevégezem, egy kéréssem van hozzád. E kéréssem az, hogy lemondásommal ne szakítsd meg kormánybiztosi működésedet!

Azon vidék, melynek vízvédelmét vezeted, mindenét neked köszönni, de megmentése nincs még egészen befejezve. A töltéseket be kell végezni, a belvízvezetési társulatokat megalkotni, működésbe hozni. Ha

Te elhagyod azt a vidéket, nincs senki, a ki munkálatodat folytatni képes volna. Ne hagyd el őket, maradj legalább addig, míg ezeket rendbe hoztad, s a társasági működést fel lehet szabadítani. Ez barátságos kéréssem. Nem kétem, az illetők is csatlakozni fognak hozzám, kérni Téged, hogy ne hagyd el őket.

Isten veled kedves Gyulám! a viszontlátásig öllelek s vagyok igaz barátod

Ordódy Pál.

Mindenkit mélyen megragadt a szívhez szóló szép levél; s általános helyeslés zuhogott föl, mikor a polgármester enunziálta, hogy a közgyűlés közönséggel fogadja és örök emlékül a városi levéltárban helyezi el Horváth Gyula hervadhatatlan érdemeinek ezen ékesenszóló bizonyítékát.

Ezután a polgármester a gyászoló családhoz szólva, ígéretet tett, hogy Szentes város közönsége Horváth Gyula hátramaradt családjának minden tagjára kifogja állandóan terjeszteni ragaszkodásának, szeretetének és hálájának teljes mértékét.

Ezzel véget ért a közgyűlés. A gyászoló család tagjai bucsuzóul kézszeritást váltottak a képviselőkkel, akik emelkedett hangulatban oszlottak szét, szíveikbe zárva magukkal vívén a kegyelet nemes érzelmeit és azt a néma fogadást, hogy Horváth Gyula emlékét életük fogytáig megőrzik és utódaikra örökül hagyják.

Egyházközségi közgyűlés.

A szentesi reform. egyház képviselő testülete f. hó 5-én tartott ülésében határozott a lelkesi díjlevél megállapítása tárgyában

Gerőcz Lajos lelkes-elnök megnyitó beszédében ismertette és elfogadásra ajánlotta a lelkesi díjlevélnek az egyháztanács által készített tervezetét, mely szerint a papi fizetés a következő lenne:

1. Középszémben 927 fr.

2. Vendég ellátásért 16 fr.

3. 75 katasztrális (1200 négyzetörlével számítva 100) hold föld haszonélvezete; a mely föld után eső adókat és egyéb közterheket a lelkes viseli.

4. Szabad lakás.

5. A stolaris jövedelmek. Keresztelésért és esketésért azonban, ha az a rendes időben — a napokénti isteni tisztelet alatt — történik, díj nem követelhető: ellenben rendkívüli szolgálatért — tudniillik isteni tisztelet után vagy háznál teljesített esketésért és keresztelésért — a szabályszerű díjak járnak. A stolaris díjak nem az eddigi szokás szerint, hanem az egyházkerület által megállapított magasabb összegekben szedhetők.

Amint látható, a díjlevél-tervezet csupán a stolaris jövedelmekre nézve tér el a régi díjlevéltől. Egyekben változtatás nem történt.

Sima Ferencz szólott először a tárgyhöz. Két elvi kijelentést bocsát előre. Az egyik az, hogy nem áll az az okoskodás, melynek Gerőcz Lajos lelkes-elnök adott kifejezést, hogy a papi fizetés leszállítani egyáltalában nem lehet. Szólo meggyőződése szerint ugyanis csak a működő lelkesek fizetését nem lehet azoknak hát rányára megváltoztatni: ellenben üresedés esetén az egyháznak kétségtelenül meg van az a joga, hogy alelkész javadalmazást a körülményekhez képest, belátása szerint állapítsa meg. A másik elvi álláspont — amelyhez szólo ragaszkodik — az, hogy a lelkesi teendők szabályozásánál — az a díjlevél megállapításánál, mint minden emberi alkotásnál, alkalmazkodni kell a változott viszonyokhoz és bele kell illeszkedni a korszellem által létrehozott új alakulások keretébe.

Ezek után fölhiotta Sima az egyházközségi közgyűlés figyelmét azokra a szomorú jelenségekre, melyek az egyházközségi törvények hatása alatt merültek föl s amelyek további fejlődésükben a legkomolyabban fenyegetik különösen a protestáns egyház fennállását. A hitbuzgóság, az egyházhöz való ragaszkodás szembetűnően hanyatlak és a felekezetenkívüliség áldatlan eszméje rohamosan hódít s mind inkább megmetyeljezi protestáns hitorsosaink gondolkodását. A keresztelést sokan mellőzik, s még többen vannak azok, akik házasságukra nem kéri ki az egyház áldását; ami mind előmozdítja a felekezetenkívüliséghez való közelédest. Ezek az elszo-

morító tények pedig első sorban a pénzkérdésre, vagyis arra vezethetők vissza, hogy lelkeszeink dijakért teljesítik szent szolgálataikat. Amennyire lehetséges, oda kell tehát törekedni, hogy a pénzkérdés senkit se tartson távol az egyháztól. A lelkeseknek pedig fokozottabb mértékben kell teljesíteniök pástori hivatásukat. Idejüket és tevékenységüket ne fordítsák tehát melléközlakozásokra, amilyen például a gardálkodás, hanem kizárólag a hívek lelki gondozásának éljenek. Ezeknél fogva szólo örömmel üdvözli és elfogadja a lelkesi díjlevél tervezetnek azt a pontját, mely szerint a rendes időben végzett esketésért és keresztelésért díj nem jár. De kimondani kívánja azt is, hogy a lelkes a szegénysorú halottakat ingyen tartozik eltemetni; továbbá köteles a halottakat a temetőbe kikisérni, a nélkül, hogy ezért a rendesnél magasabb díjat szedhetne. Eltöröltetni kívánja a vendéglátásért járó fizetést. Végül pedig nem hajlandó a lelkesnek földet adni, hanem fizetését készpénzben kívánja megállapítani és pedig akként, hogy kapjon a lelkes az egyháztól a szabad lakáson kívül mindössze 2000 forintot; amennyit a város polgármestere kap. Minthogy eddig a lelkesi fizetés 927 frt készpénzből, 16 frt vendég-ellátási díjból és 1200 négyzetörlével számítva — 100 hold földből állott, annál fogva a szólo által javasolt 2000 frt fikszumból levonva a 927 frt és 16 frt, összesen tehát 943 frt készpénzt, a 100 hold föld helyett 1067 frtot adna az egyház, vagyis minden hold földért 10 frt 57 krt; ami sem nem sok, sem nem kevés.

Indítványozza tehát a szólo, hogy a díjlevél-tervezet ezen javaslatok értelmében való átdolgozás végett adassék vissza az egyháztanácsnak.

Fekete Márton kelt a díjlevél-tervezet védelmére. Elismeri — ugymond — hogy sokban igaz a szegény halottak díjtaln eltemetésére vonatkozó részt fogadja el; egyebekben ragaszkodik a díjlevél-tervezethez, mert az egyházi törvény tiltja a papi fizetés leszállítását; tehát a felsőbb hatóság nem hagyja helyben, hogy elvegyük a paptól a földet és fikszumot adjunk helyette. Különben a mai viszonyok között attól is lehet tartani, hogy a föld értéke és hasznóbere alá száll, akkor pedig az egyház károsodnék. Maradjon tehát a díjlevél úgy, amint van; annál inkább, mert Sima indítványának elfogadása esetén a papválasztás semmi esetre sem lehetne meg ebben az esztendőben.

Sima nyomban válaszolt Feketének. Újból hangsúlyozta, hogy midőn megüresedett állás betöltéséről van szó, tehát szerzett jogok nem érintetnek, igenis joga van az egyháznak belátása szerint megszabni a lelkesi fizetést. Rámutat továbbá szólo arra az ellenmondásra, hogy Fekete az egyik szavában fizetés-leszállításnak mondja a föld helyett javasolt fikszumot, a másik szavában pedig ijesztgeti az egyházat, hogy kára lesz mert a föld hasznóbér alább száll. Ha ez az ijesztgetés komoly alappal bír, akkor nem lehet fizetés-leszállításról beszélni. Azonban szólo nem tart attól, hogy az egyház kárt szenved, ha föld helyett fikszumot ad; mert a föld értéke ideig-óráig leszállhat ugyan, de állandóan nem; minthogy a nép folyton szaporodik, az egzisztencia alapja pedig kétségtelenül a föld, annak értéke tehát a népszaporodással fordított arányban nem állhat. Az a körülmény, hogy a papválasztás a jövő évre marad, az egyháza semmi bátrannal nem jár, mert hiszen Flóriánus özvegyének kegyeloi éve ugyanis a jövő évi szeptember végéig tart.

Meg Kristó Nagy István tette Fekete Márton támogatására; majd Gerőcz Lajos lelkes-elnök iparkodott rábíri a közgyűlést, hogy fogadja el a díjlevelet úgy, amint van. Azután megőrtént a szavazás és az egyházközségi közgyűlés 40 szótöbbséggel elfogadta Sima Ferencz indítványát. Fekete Márton indítványára ugyanis 18-an a Simaéra pedig 58-an szavaztak.

E szerint a díjlevél a Sima felszólalása értelmében való átdolgozás végett visszaadott az egyháztanácsnak.

Helyi és vegyes hírek.

— A Horváth Gyula emlékére tartott ünnepélyes közgyűlésen — mint közgyűlési tudósításunkban is olvasható — a gyászoló család részéről özv. Horváth Gyuláné szül. Splényi báróné és fiai: Horváth

Károly és Horváth Tamás, az Otthon írói és hírlapírói kör, valamint a Magyar Hírlap képviselőit pedig Fenyő Sándor, a Magyar Hírlap felelős szerkesztője vettek részt, kik mindnyájan dr. Lakos Imre polgármester vendégszeretők házában szállottak meg. Fenyő Sándor nagy elfoglaltságára való tekintettel mindjárt a közgyűlés után, hétfőn délben, Csongrádon át visszautazott a fővárosba. Cz. Horváth Gyulán és fiai a hétfői napot Szentesen töltötték, s a család tisztelőinek nagyszámú seregéből többeket látogatásukkal tüntettek ki. Kedden délben aztán ők is elutaztak.

— **Közigazgatási bizottság.** A vármegye közigazgatási bizottsága f. 16-án tartja meg szeptember havi ülését. Ugyanaz nap délután a fegyelm-válalmány is ülést tart.

— **A szentesi I-68-as népkörnek szeptember 12-én,** a Sima Ferenc képviselő beszámolója alkalmából a Delelő helyiségében rendezendő nyári mulatságára már szétkötödték a meghívók. Akik esetleg tévedésből meg nem kapták volna, forduljanak a rendezőséghez, amely minden jogos igényt a legzavesebb készséggel kielégíti. — E helyen említjük meg azt is, hogy a függetlenségi és 48-as párt előkelőbb tagjai a bál alkalmával barátságos vacsorát rendeznek a táncz helyiség mellett föllállítandó kisebb sátorban. Az ezen vacsorára szóló aláírási iv csütörtöktől kezdve a kör helyiségében lesz kitéve.

— **Iparos tanonciskolai értesítés.** Az iparos tanonciskolában javító magán és felvételi vizsgálatok folyó hó 13-án délutáni 4 órakor tartatnak meg az evangélikus református egyház iskolahelyiségében, az iskolai év pedig ugyan e hó 15-én kezdődik meg. Felkérem a tanoncztartó iparos és kereskedő urakat, hogy tanonczikat a pontos iskolatartásra figyelmeztetni és látogatási könyvecskéjüket aláírásukkal ellenőrizni szívekedjenek Szentesen, 1897. szeptember. 7-én. Krisztián István, helyettes igazgató.

— **Jótekonyczélú tánczestély.** A Szentesen besorozott iparos és kereskedő ifjak f. hó 18-án, szombaton, a Kass szálloda n. gyermekben zártkörű tánczestélyt rendeznek. Belépti díj: személyjegy 1 ft, családjegy 2 ft 50 kr. Minden belépő-jegyhez egy tombola szelvény adatik ingyen. A tiszta jövedelem a helybeli szegény iskolás gyermekek fölruházására fordítatik.

— **Kémény tűz.** Vasárnap délelőtt 8 óra tájban a kispiaczi Nyiri Gerson-féle háznál egy kémény kigyulladt. A nagy szélviharban szinte nagy veszedelem látszott, úgy hogy a városbázától szivattyút és lajtokat kellett kiszállítani. Azonban nagyobb baj nem történt.

— **Szerencsétlenül járt béres.** Tarján Mihály 25 éves fiatalember tegnap gazdája Kutas Mihály házából egy szekér trágyát szállított ki gazdája kaján tanyájára. Utközben a nagy melegben megszomjazott és a szekér tetején levő dinnyéjét akarta levenni. Föllépett a szekérre, de olyan szerencsétlenül járt, hogy épen akkor talált a szekér szélére fellépni, mikor annak kereke egy mély kátyuba zöckent. A fiatal ember leesett a szekér alá, a karján és balvállán súlyosan megsérült úgy hogy fel nem birt kelni.

— **Megszűnt sertésvész.** Bánfalva községben a sertésvész megszűnt és a község határa a zár alól feloldatott.

— **Megszűnt száj- és körömfájás.** Szegeden a száj- és körömfájás megszűnt és a város határa a zár alól feloldatott.

— **Az aradmegyei próféta.** Kis Jenő írják. Seregostől tódul a fanatizált nép Tornayra, ahol egy tisztes pásztorleányt — állítólag megjelent Szűz Mária egy fűzfa alatt. Ujjában az aradmegyei Paulis a környék bucsujáró-helye, ahol múlt vasárnap Sztóján Mika nevű oláh paraszt 13 éves fiának, Mihálynak is megjelent a Szűz Mária. A fiu lefeküdt pihenni s felebredve azzal futott haza, hogy neki a Szűz Mária megjelent. Az összesodóult nép fagatására elbeszélte, hogy előbb Szent Péter jelent meg előtte, akinek parancsára kezével megérintette a tenéjét, de abban a pillanatban Szűz Mária, aki nagy fényességben megjelent előtte, olyat ütött a kezére, hogy az rögtön megbéngült. Szűz Mária aztán megparancsolta neki, hogy tüstént menjen haza és jelentse a lakosoknak a csodálatos tüneményt s egy-szermind meghagyta neki, hogy a népnek a következő parancsokat hirdesse:

1. Ünneppon dolgozni nem szabad.

2. Minden nő erkölcsös legyen, mert különben elárbozik.

3. A nők ne fessék az arcukat.

4. Minden keresztény napjában háromszor imádkozzék az Istenhez, mert nagy inség vár rájuk.

5. A ruhákat ne keményítsék, mert a keményítő rizsből készül, az pedig eleled.

A megnyilatkozásoknak — a fiu szerint — még folytatása lesz. A megjelenés híre gyorsan terjedt el a környékben és a Sztóján Nika háza azóta válságos bucsujáró hely lett. Mindenki látni akkora a kis prófétát, aki selyemkendőn keresztül beszél a néppel természetesen pénzért.

— **Nazarénus katonák.** Tudvalevő, hogy az alföldön elterjedt nazarénus vallás hívei, ha katonasorba kerülnek, vonakodnak fegyvert fogni. Ily módon sokan kerülnek a katonai börtönökbe. Legszigorubb a helyzetük azoknak, a kiket csak mint póttartalékosokat hívnak be a honvédséghez két havi kiképzésére, de mert ellenszegülnek, további szolgálatra is ott tartják őket. A nazarénusok nevében Ottó József hosszú folyamodásban esedezik a honvédelminiszterhez, hogy bocsássák haza a fogva tartott nazarénus katonákat, a kik vallási elvből nem fognak fegyvert és nem közönséges bűnösök. Fejérváry Géza báró miniszter kijelenti, hogy a kérelemnek nem tehet eleget, mert ha a katonasorban valamilyen kötelességét elmulasztotta, a büntetés után csak akkor szabadulhat, ha a mulasztást pótolja.

— **Rablók a temetőben.** Berettyó-Ujfaluból írják, hogy a csendőrök elvetemült büntettnék jöttek a nyomára. Még márczius elején történt, hogy a gaborjáni temetőben felásva, egészen kiforgatva találtak Arany Sámuel sírját. A rablók tudták, hogy Arany gazdag ember volt és hogy aranygyűrűt is vele eltemették. Az elvelemült gonosztevők ezért kiemelték a hullát a koporsóból s a halott ujjait levágták, hogy a gyűrűket leszedhessék. A felozásnak indult hullá miatt azonban nem ragadhattak el a halott összes ékszerit, mert a keletlen szag távozása kényszerítette őket a csendőrség most kiderítette, hogy Bogdán Bálint és Viski József követték el a felaborító tettet. A jó madarak a börtönbe kerültek.

— **A legöregebb fa.** Magyarország állítólag egyik legöregebb fája kerül a napokban arverés alá. Ez a faorás is diófa, mely Menciazén határában állott. Tulajdonosa Böhm József birtokos minthogy a századok megemésztették, kivágatta. Mint butorfat kinálják a hatalmas fat, melyek törzshossza 3.7 méter, beltartalma 8 köbméter. Ez a diófa az égygyűrűk után itélve, több mint kétez évés. Fája maudnem fekete. Ezt a fat láhatták, sőt diót ehettek Magyarország valamennyi ósákiára kelték és az előttük való ismeretlen népek: a dakok, a rómaiak a gótok, gepidák, alánok, és hunok; az avarok és szlávok, s most a magyarok. Valóban ritka fa, mely sok nevezetes események lehetett tanuja.

— **Hol van a boldogság?** Most már szálló igévé vált a „nem boldog a magyar”. Tehát ki boldog most anában? Ezt a kérdést vetette fel nemrég egy norvég folyóirat és díjat is tűzött ki a kérdés helyes megjelítésére. Számtalan pályázat érkezett és a nyertes Island ot mutatta be, mint a boldogság hazáját. Nyolcvanvezren vannak — írja — és nincsen szükségük se börtönre, se rendőrré, hogy a békét és nyugalmat a szigeten fenntartsák. Lakot és zár ismeretlenek ottan. Több mint ezer evre nyulik vissza az ország története és ezen idő alatt csak két lopás történt. Egy ízben egy szegény ember, ki nem kapott munkát, mert a karját eltörtte volt, inségből két juhot lopott. Nem büntették meg, hanem ápolták s aztán munkát adtak neki. A lelkifurdalás elég bűnhődés mondották. A másik esetben egy német ember 17 juhot lopott. Miután ez a lopás kapzsáságból történt, a tolvajt arra ítélték, hogy adja el mindenét és költözzék el a szigetéről örökre.

— **A czápa támadása.** Mióta a Szuzezsatornát megnyitották, a Vörös tengerből, a mely csak úgy hemzseg a czápaiktól, ezek a veszedelmes fenevadak kivált nyáron, sűrű kirándulásokat tesznek az Adriára. A ki saját szemével nem látta e szörnyetegeknek legalább egy példányát, persze kértelkedik a létezésükben. E skepticizmusnak kevés híje, hogy áldozatul nem esett minap a Quarneróban a Kamillies hajó egy mstrója. A matrózok elbeszélése szerint halkan elhatározták, hogy a nagy melegben fürdőt vesznek. Egy csónakot oldottak le a Kamillies-ről és kiveztek csokely távolra a nyílt tengerbe. Alig ugrottak azonban a hullámokba, a mikor pár száz méternyi távolaságban egy jól ki fejlett — körülbelül három méteres — czápa uszonyai lettek a vízszínen láthatók. Hatalmas barázdát hasítva, villámgyorsan közeledett a tengeri szörny. A veszedelemre a hajón levő tarsiak figyelmeztették a matrózokat, a kik banyat-homlok rohantak a csónakba. Öten csakhamar biztonságban voltak, de a hatodik még a vízben kapálózott, a mikor a czápa már csak tíz méternyre volt a csónaktól. A kétségbeesett embert egy rántással bevonták a csónakba, de a vzhemesen támadó czápa így is elkapta volna a lábát, ha a csónakban levők evező csapákkal el nem riázták.

— **Az egérkereskedő.** Néhány nap előtt az a rövidke hír érkezett a francia fővárosból, hogy a

párisi orvosi fakultás új szerződést kötött az 6 egér-szállítójával. Ez a bir sok embernek fejtorést okozott és egy kiváncsi ember felkereste az egyetem egér-szállítóját aki Alexander asszony a Saint-Germain piacon. A látogatásról a következőket beszéli el: Alexander asszonyt tizenöt esztendő óta szállít tudományos vizsgálódás czéljából egereket az orvosi fakultás, a városi laboratorium, a Pasteur-intézet stb. számára. Versenyitarsa csak kevés van. Egerit, melyeket tejen és kenyéren nevel fel, tehérek és gömbölydedek, különben a tudósok nem is fogdnák el azokat. Három hónap alatt minden egér megérett a tudományos czélra és még hosszú ut fáradaimait is kibírja. Alexandre asszonynak ugyan nem csak Párisban vannak vevői; sok megrendelést kap Genf-ből és Lóndónból. Természetes, hogy a szállítás nagy kellemetlenséggel jár.

— Egereimet, ugymod, kalitkába kell tennem, ezt vászonba kell csomagolnom és a vásznat le kell pecsételnem, azonkívül negyon kell ügyelnem arra, hogy egy kalitkában csak egy családhoz tartozó egerek legyenek.

— Ugyan miért?

— Mert a különböző családhoz tartozók fel-falnak egymást.

Ez idő szerint Alexandre asszonyságnak ezer egere van raktáron. Egy darab ára 75 centimes; októberben, ha az egyetemi előadások megkezdődnek, egy frank. Az egérkereskedő asszonyság különben azt erősítgeti, hogy sok gondot ad az egerek tenyésztése.

Báró Maasburg Bertha

fábiáni 79 k. hold földje és III. t. 181 sz. háza valamint gazdasági felszerelése örökáron eladó. Értekezhetni a tulajdonossal. 2—2

1272/1897. v. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíróóság 1896 évi 13448. számú végzése következtében dr. Polacsek Albert ügyvéd által képviselt Gutfreund és Gertler cég javára Tóth Árpád s neje ellen 64 frt 15 kr s jár erejéig 1896. évi decz. hó 12-én fogauatosított kielégítés végrehajtás utján felül foglalt és 4999 ltrra becsült lovak kocsi házi butorok és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános arverésen eladtnak.

Mely arverésnek a szentesi kir. bíróság 8279—1897. sz. végzése folytán 64 frt 15 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi február hó 6-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 29 frt 95 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Szentesen alperesek lakásán leendő eszközölésére 1897. évi szept. hó 13-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1897. évi aug. hó 16.

Végh Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

Z. Lakos Györgyné

Külső-ecseri földje haszonbérbe vagy felibe kiadó. Értekezhetni III. t. 504. sz. a. 3—3

Birtok bérlet, esetleg eladás.

A Fábán-Sebestyén pusztá 42. sz. tj.-könyvében 56. hr. sz. a. foglalt 65 1/2 hold (1200 nsz. 01) folyó évi október hó elsejétől bérbe, esetleg örökáron eladó, a bérleti feltételeket Baán Géza sárosvármegyei főpénztárnoknál Eperjesen lehet megtudni, vétel esetén holdja 300 frton részletenkint is eladó, a vételár 1/3 részének azonnali lefizetése mellett. 3—3

VARGA JÓZSEF

Királyági 45 hold földje 50. szám alatt haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet III. t. 635. sz. alatt. 1—2